

**Ապացույցներ, համայնքներ և
քաղաքականություն. Հայաստանում և
Վրաստանում ՄԻԱՎ-ի արձագանքի և վնասի
նվազեցման առաջընթացի ուղին**

19-20 մայիս, 2026

Անի Գրանդ Հյուրանոց
Երևան, Հայաստան

Տարածաշրջանային հանդիպման օրակարգ

Օր 1. Օրակարգ*, երեքշաբթի, 19 մայիս, 2026

09:00 – 10:00	Գրանցում
10:00- 11:00	Հանդիպման բացում
10:00 – 10:25	Ողջունի խոսքեր
10:25 – 10:35	ՄԻԱՎ-ի իրավիճակը Հայաստանում 2025 թվականին
10:35 – 10:45	ՄԻԱՎ-ի իրավիճակը Վրաստանում 2025 թվականին
10:45 – 11:00	Հարց ու պատասխան
11:00 – 13:30	Մեսիա 1 –Վնասի նվազեցման խթանում թմրամիջոց գործածող անձանց համար. Իրավիճակը Հայաստանում, Վրաստանում և տարածաշրջանում
11:00 – 11:05	Ներածություն
11:05 – 11:15	Վնասի նվազեցումը Արևելյան Եվրոպայում և կենտրոնական Ասիայում. Թմրամիջոցների օգտագործման միտումները, արձագանքը և արդյունքները
11:15 – 11:25	Թմրանյութերի ապօրինի շրջանառության դեմ պայքարի ռազմավարության առաջընթացը Հայաստանում
11:25 – 11:35	Նալոքսոնի հասանելիությունը Հայաստանում
11:35 – 12:05	Սուրճի ընդմիջում և կապերի ստեղծում (networking)
12:05 – 12:15	Թմրամիջոց գործածող անձանց նկատմամբ մարդու իրավունքների խախտումները Հայաստանում
12:15 – 12:25	Թմրամիջոցների գործածման և ապօրինի շրջանառության վերաբերյալ պետական քաղաքականությունը Հայաստանում. օրենսդրության և դատական պրակտիկայի վերլուծություն
12:25 – 13:05	Պանելային քննարկում – Ապացույցները գործողությունների վերաճելը. վնասի նվազեցման տարածաշրջանային փորձի կիրառումը Հայաստանում
13:05 – 13:30	Հարց ու պատասխան
13:30 – 14:30	Խմբային նկար, ճաշի ընդմիջում և կապերի ստեղծում (networking)
14:30 – 16:00	Մեսիա 2 – Հաղթահարելով խոչընդոտները. մարդու իրավունքների պաշտպանություն և ՄԻԱՎ-ի հետ կապված խարանի նվազեցում
14:30 – 14:35	Ներածություն
14:35 – 14:45	ՄԻԱՎ-ով ապրող անձանց նկատմամբ խտրականության դրսևորումները Հայաստանում, 2025
14:45 – 14:55	ՄԻԱՎ-ի հետ կապված խարանի նվազեցման համայնքահեն մոտեցումներ. դասեր Արևելյան Եվրոպայի և Կենտրոնական Ասիայի տարածաշրջանից
14:55 – 15:35	Պատնեկային քննարկում – Փորձից դեպի արդյունք. ՄԻԱՎ-ի հետ կապված խարանի նվազեցման ռազմավարությունները Հայաստանում և Վրաստանում
15:35 – 16:00	Հարց ու պատասխան
16:00 – 16:25	Սուրճի ընդմիջում և կապերի ստեղծում (networking)
16:25 – 17:55	Մեսիա 3 – Նախապատրաստվելով անցումային փուլին. Հայաստանում ՄԻԱՎ-ի արձագանքի համար կայուն ֆինանսավորման ապահովում
16:25 – 16:30	Նախաբան
16:30 – 16:40	ՄԻԱՎ-ի ֆինանսավորման փոփոխվող միջավայրը Հայաստանում. կարիքներ, բացեր և անցումային ոլորտներ
16:40 – 16:50	Գլոբալ հիմնադրամից ֆինանսավորման դադարեցումից հետո կայունության ապահովում. երկրի անցումային փորձից քաղված դասեր
16:50 – 17:30	Պանելային քննարկում- Ֆինանսավորելով ապագան. ՄԻԱՎ-ի արձագանքի կայունության ապահովման գործնական և նորարարական ուղիներ» Հայաստանում
17:30 – 17:55	Հարց ու պատասխան
17:55 – 18:20	Առաջին օրվա ամփոփում
17:55 – 18:00	Եզրափակիչ խոսք
18:00 – 18:20	Հետաքրքրված մասնակիցների համար. CUTTS ծրագրի արդյունքների ներկայացում

*Այս օրակարգը ենթական է փոփոխության

Օր 2. Օրակարգ*, չորեքշաբթի, 20 մայիսի, 2026

09:00 – 10:00	Գրանցում
10:00 – 10:05	Ողջույնի խոսք
10:05 – 10:50	Հատուկ սեփա – Մտավոր սեփականությունը, նորարարությունը և ՀՌՎ դեղերի հասանելիությունը
10:05 – 10:10	Ներածություն
10:10 – 10:20	ՄԻԱՎ-ի դեղերի հասանելիությունը և արտոնագրային առարկությունները. նորարարություններ ԱԵԿԱ տարածաշրջանում
10:20 – 10:30	Մտավոր սեփականության ազդեցությունը կենսական նշանակության դեղերի հասանելիության և վնասի նվազեցման վրա
10:30 – 10:40	ՄԻԱՎ-ի նորարարական դեղեր. երկարաժամկետ գործող տարբերակներ, զարգացող միտումներ և կամավոր լիցենզիաներ
10:40 – 10:50	Հարց ու պատասխան
10:50 – 17:45	Ստեղծարար լաբորատորիա. առաջարկությունների մշակում
10:50 – 11:05	Առաջին օրվա ամփոփում
11:05 – 11:15	Առաջարկությունների մշակման վերաբերյալ ներածություն
11:15 – 11:20	Խմբերի ձևավորում
11:20 – 11:55	Առաջարկությունների մշակում <i>Նախնական անդրադարձ հարցերին.</i> <ol style="list-style-type: none">1. Բնչպե՞ս կարող է Վրաստանը ընդլայնել ՄԻԱՎ-ի վաղ խիստորոշումը և նվազեցնել ուշ դիմելիությունը՝ նորարարական և համայնքահեն մոտեցումների միջոցով,2. Բնչպե՞ս կարելի է օպտիմալացնել օֆիոթիոլոգիայի փոխարինող բուժման (OST) ծրագրերի պահպանման և բարելավման մեխանիզմները Վրաստանում,3. Բնչպե՞ս կարող է Հայաստանը կիրառել հակախտրականության օրենքը գործնականում, և ինչ կոնկրետ շահերի պաշտպանության գործողություններ են անհրաժեշտ առաջիկա 6–12 ամիսների ընթացքում դրա ընդունումն ու իրականացումն ապահովելու համար,4. Բնչպե՞ս կարող են համայնքահեն նախաձեռնությունները հաջողել, ամրապնդվել և կայունացվել Հայաստանում, հատկապես այն ոլորտներում, որտեղ համայնքային առաջնորդությունը (այդ թվում՝ թմրամիջոց գործածող անձանց շրջանում) դեռ ձևավորվող փուլում է5. Բնչպե՞ս կարող են համայնքները և առողջապահության նախարարությունը համագործակցել՝ Գլոբալ հիմնադրամի աջակցությունից կայուն և իրավունքահեն անցում ապահովելու համար, և ինչ կոնկրետ քայլեր են անհրաժեշտ հիմնական ծառայությունների շարունակականությունն ապահովելու համար
11:55 – 12:15	Սուրճի ընդմիջում և կապերի ստեղծում (networking)
12:15 – 13:45	Առաջարկությունների մշակում (շարունակություն) Հարցերի շուրջ շարունակական անդրադարձ և կոնկրետ, գործնական առաջարկությունների ու լուծումների մշակում
13:45 – 14:45	Խմբային նկար, ճաշի ընդմիջում և կապերի ստեղծում (networking)
14:45 – 16:15	Առաջարկությունների մշակման արդյունքների ներկայացում Առաջարկությունների ներկայացում և պանելային քննարկում՝ յուրաքանչյուր խմբի վերաբերյալ հետադարձ կապ
16:15 – 16:35	Սուրճի ընդմիջում և կապերի ստեղծում (networking)
16:35 – 17:20	Առաջարկությունների մշակում (շարունակություն) Առաջարկությունների կատարելագործում՝, և դրանց վերածում իրագործելի գործողությունն
17:20 – 17:45	Տարածաշրջանային հանդիպման գնահատում և եզրափակիչ խոսք

*Այս օրակարգը ենթակա է փոփոխության